

inhoud

Redaksjoneel	3
Leestip	4
Fright night	6
Binnenstebuiten	10
Sint Maarten	12
Buurthap	13
Dorpsbelang	14
Sinterklaas	17
Team E	18
Heel Baard bakt	20
Ratatouille d'amour	22
Kunstruimte Tonger	24
Ferhaal by it kampfjoer	26
Dingen fan eartiids	28
De Greidefûgel	30
De Greidepykjes	32
Meer Sint-foto's	34
Colofon	35
Baardata	achterop

REDAKSJONEEL

ien dy't in minske rjocht yn't hert rekket.

De Baerder bern stiene op 11 novimber mei har lampkes foar de doar en songen út folle boarst. Lykas alle jierren hiene se de kollektebus mei, in part fan de opbringst giet dit jier nei in spesjaal doel.

Augustus takom jier set **Team E** út ein mei de Tour of Life, in dreeche fytstoer fan sa'n

1300 kilometer lang. Neiste famylje en freonen fan Elisa (**Team E**) binne al drok dwaande mei de tariedings. Dreaun troch har fertriet meitsje hja har sterk om jild op te heljen en sa de alles ferskourrende sykte, kanker, de wrâld ut te traapjen. In geweldich moai inisjatyf yn neitins oan Elisa! Set 'm op **Team E**! De jûns foar dat Sinteklaas op'e boppeseal op besite kaam, wie der noch in teäterdiner mei Inez Timmer en Paul Horjes. Ús Anneke docht ferslach fan Ratatouille.

Al mei al in grôtfolle kat mei allegearre ferhalen en nijsjes. Soad lêswille tawinske, mar ek alfêst in gesellige desimbermoanne. Hâld inoar goed fêst, wês in bytsje leaf foar inoar en oant takom jier!

Tina ■

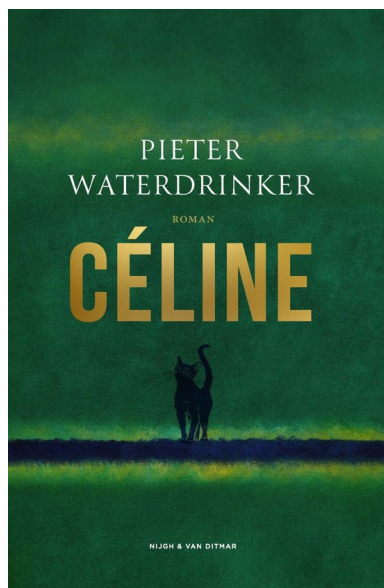
Sa stadich oan sakket de temperatuer bûtendoar, de ferwaarming wurdt wer opstookt. Yn'e hûs meitjse wy it wer smûk, de earste krystbeamen stean al te pronkjen en de kearsen wurde wer oanstutsen. De winsklisten foar Sinteklaas, en dy foar syn neef, wurde manmachtich ynfolt. Noch in bult snie en iis derby en de sfeer is kompleet.

Dat it waar sfearbepalend wêze kin dy bliken tidens de alderlêste frightnight. It wie doe mistich, en dat joech de ultyme fright faktor. It wie wer in saneamde "freeslike" tocht troch it tsjustere Baerd. Fanwegen in dûbele agenda hat de ferhalenjûn op in oare, spontane, wize plakfûn. Yn'e hynstestâl by Atze en Baukje. Jong en âld harken nei Joop dy't entûsjast fertelde oer syn hobby bôgesjitte. Louw syn ferhaal wie der

LEESTIP

Céline Pieter Waterdrinker

Parijs, Rusland, liefde, oorlog, een *betoverende* nieuwe Pieter Waterdrinker...

In mei van dit jaar kwam het nieuwe boek uit van Pieter Waterdrinker met als titel 'Céline', een roman over de oorlog in Oekraïne, die de verhaallijnen van een thriller, roman en detective combineert. De fans van zijn werk hebben dit boek wellicht al gelezen, maar zo niet, laat je dan inspireren door deze leestip.

Het is eind september 2023. Na zijn aftocht uit de oorlog in Oekraïne heeft Anatoli Chitrov (Tolja) zich - via Turkije en na een vergeefs bezoek aan Amsterdam om zich te verenigen met zijn grote liefde Zita - gevestigd op een hotelkamer in Parijs.

Hij heeft alleen een rugzak bij zich met genoeg cash geld, een ouderwetse Nokia telefoon (om niet traceerbaar te zijn), een Oekraïens paspoort en het blinddove katertje dat hij heeft gered uit een loopgraaf. Als hij in een boekhandel het postuum uitgegeven boekje 'Guerre' van Louis Ferdinand Céline ziet liggen, weet hij hoe hij het katje zal noemen: Céline. Uit dit boek citeert Waterdrinker veelvuldig.

Tolja is de zoon van een Zeeuwse moeder en een Sovjet-Oekraïense Joodse vader, die gevlucht is naar Israël en als kerngeleerde carrière heeft gemaakt, maar in Nederland niet aan de bak komt. Het gezin woont in Terneuzen.

Na zijn studie werkt Tolja als vertaler van Russische en Franse literatuur, maar door de oorlog is daar nauwelijks nog vraag naar in Nederland. Hij krijgt louche werk aangeboden waar zijn kwaliteiten goed van pas komen. Gezegd met een woest aantrekkelijk uiterlijk heeft hij nooit gebrek aan vrouwelijke aandacht. Helaas is er van zijn kant nooit sprake van liefde. Totdat hij Zita ontmoet.

Tolja wordt gedwongen om te vechten in het Russische leger en maakt op het slagveld in Oekraïne de gruwelijkste dingen mee, dingen die hij later herkent in Célines 'Guerre' dat over diens ervaringen in de Eerste Wereldoorlog gaat.

Pas na vele maanden weet hij - zwaar getraumatiseerd en met helse pijnen aan zijn gewonde been - te ontsnappen uit de verschrikkingen van de oorlog. In Amsterdam verneemt hij via een mysterieus telefoontje dat

zijn geliefde Zita is overleden, waarna hij vlucht naar Parijs.

Pieter Waterdrinker verweeft een liefdesgeschiedenis met het relaas van een jeugd en een loopbaan. Het verhaal leest als een thriller waarin de informatie over alle gebeurtenissen beetje bij beetje wordt gegeven. Hier en daar is de stijl nogal rechttoe rechtaan en ook op een cliché meer of minder kijkt de schrijver niet, maar dat doet weinig af aan de kracht van deze eigentijdse, indrukwekkende roman, die ons meeneemt naar de actuele brandhaarden in Europa. Waterdrinker is een rasverteller.

Pieter Waterdrinker (1961) is schrijver en journalist. Hij woonde in Moskou en St Petersburg. Zijn werk is in vele talen vertaald.

Anneke Tonnon ■

ACTIVITEITENCOMMISSIE

De laatste keer *Fright Night* *in Baard*

Er is de afgelopen maanden achter de schermen hard gewerkt om dit jaar de laatste editie van de Fright Night te organiseren. De Familie Jutte heeft druk geknutseld aan alle decorstukken die enorm bijgedragen hebben aan het uiteindelijke eindresultaat. De week van de Fright Night is er

iedere avond hard gewerkt aan de opbouw, plekken als het *Haunted House* (het achterste deel van de woning van Michiel en Claudia) werden al aan het begin van de week opgebouwd. Op donderdagavond nog alle locaties kiezen voor de lampen en de juiste kleurencombinaties. Dit resulteerde in een tocht door

het dorp van ruim vier uren en behoorlijk koude handen.

Op vrijdag hebben we alle materialen, drie bestelbussen en een aanhangwagen vol naar de *centrale plek* gebracht. Waar we de afgelopen jaren gebruik maakten van de kerk hebben we deze, omdat we deze zo langzamerhand met zestig vrijwilligers waren ontgroeid, ingeruild voor de school.

Zaterdag 08:30 uur; de koffie loopt, waarna om 09:00 uur de eerste mensen binnenstromen. Een rustige start van een hectische dag. Om 09:30 gaat de bouwploeg het veld in om het dorp om te toveren in Halloween sferen en wordt er in de school gewerkt aan versiering, het indelen van de schmink- en kledingruimte en het maken van ruimte voor al onze vrijwilligers die later deze dag zullen komen.

Om 12 uur lunchen we met de al aanwezige vrijwillers en gaan we daarna snel aan de slag met de punten op de nogal lange actielijst. Langzamerhand wordt het lijstje korter en verandert het dorp voor de laatste keer in het engste dorp van Friesland.

Om 13:30 lopen de eerste *score actors* binnen voor de schmink. Daarna gaat het snel, de groep groeit hard en Vasthi en Bella zorgen voor een vlekkeloos verloop in de school.

17:00 uur: het avondeten wordt geserveerd en er is even tijd voor een pas op de plaats. Het blijft een bijzonder gezicht, al die eng geschminkte mensen achter een bord met eten. De sfeer is goed en ontspannen. Men heeft er zin in! Tussendoor loopt de cameraman Renato om een aantal beelden te schieten van deze dag en schuift een journalist aan om een kort interview te houden met Ties, de kleinzoon van Louw Zijlstra, die dit jaar zijn opa versterkt als *mini Magere Hein*.

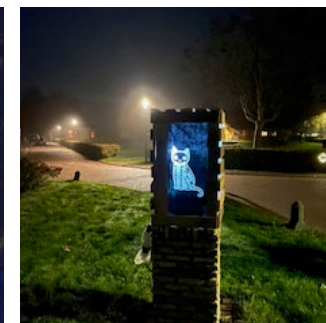
Na het eten is het tijd voor de puntjes op de i: de laatste attributen worden het veld in gesleept, de routebordjes geven licht, de geluidseffecten gaan aan en de lampen worden aangezet. Door het hele dorp staan veertig lampen in allemaal verschillende kleuren die passen bij het verhaal dat zich daar afspeelt. De mist gaf dit een extra dimensie aangezien er

vanaf het schoolplein overal een verschillende kleur in de lucht verscheen.

Café de Kater loopt vol en de eerste groep vertrekt. Door het huis van Michiel en Claudia, de bootjes (met kapiteins Wybo, Rens en Allard) in met behulp van Berndt, de bootjes uit in de nieuwbouw met hulp van Ben, door de dokterspost voor een check-up, langs de griezelige zombies, op naar de groepsfoto! Dan weer door naar de verhalenvertelster met een hallucinerende toverdrank, een verhaal over een lasser wiens geest nog bij zijn oude loods rondzwervt, vervolgens een enerverende rit in het speciale vervoer met Gabe en Dorothea, over het terrein van de lasser en door naar het mortuarium in het koetshuis van familie Mors.

Trots zijn we op onze Halloween karakters, schminksters, vrijwilligers in de school en het veld en het uiteindelijke eindresultaat. Dankbaar voor

de medewerking van de dorpsbewoners die hun huis, tuin, schuur etc. beschikbaar hebben gesteld om dit jaar de ultieme route te kunnen creëren, onze sponsors en het waanzinnige weer dat zorgde voor nèt dat beetje extra.

We sluiten knallend het jubileumjaar én

ons Activiteitencommissie avontuur af met een bomvolle bingo en een klassieker; het kerststukje! Zien we jullie dan?

Jan Reitsma
Activiteitencommissie Baard

BINNENSTEBUITEN IN DE TUIN - DEEL 8

It giet *oan*!

Het sneeuwt. Vlokken worden steeds dikker, en langzaam vormt zich een laagje op het gras. Ook op het beton, maar dat valt in eerste instantie minder op. Er ligt nog water en ijs van eergisteren toen het vroom. En van toen het regende een week

geleden. Al een paar weken ligt het beton er stil en verlaten bij. Er gebeurt niets.

Dat is niet waar, zegt onze aannemer. Dat je niets ziet gebeuren, betekent niet dat we niets doen. We zijn al een tijdje bezig met het maken

van de houtskeletpanelen voor de muren. En het afmeten van de openingen voor de deuren en de gevel voor de ramen. En met het maken van de dakpanelen. En zeg eens, wat voor isolatiemateriaal willen jullie, want de dakpanelen moeten afgedicht zijn voordat ze geplaatst kunnen worden. En kijk, op de foto's die hij stuurt zie je de stapel panelen gestaag groeien. Ze werken hard. We zien het ook aan de afrekeningen. Hout gekocht, uren gewerkt.

Maar toch. We krijgen vragen, of eigenlijk maar één vraag: hoe gaat het met de verbouwing? Wij zien het beton strekken tot in de achterste hoek van de tuin, vol belofte, maar ook heel leeg. Verwachtingsvol. En inmiddels vol sneeuw. Er gebeurt dus van alles, kan ik u vertellen. Het gaat goed, want de stapel panelen groeit gestaag.

En dan komt het verlossende woord. Dinsdag, zegt hij, dinsdag komen we alle panelen brengen en gaan we aan de gang met het bouwen van de muren. En het dak. En de gevels

van eikenhouten balken. Is dat oké?

Is dat oké? Ja, helemaal, graag, kom! Want nu hebben we een ander antwoord op de vraag hoe het gaat met de verbouwing. De muren komen, de muren komen! En het dak!

Man, zelfs een Elfstedentocht kan bij mij niet dezelfde opgewonden blijdschap oproepen dan het beeld van muren die gestaag een ruimte zullen afsluiten om een keuken te gaan heten en een werkplaats te laten ontstaan.

Laat ze maar komen! Mag ik helpen? Zal ik de panelen dragen? Spijkers nodig? Schroeven? Mag ik een dansje doen?

Terwijl ik dit schrijf is het zondag, en staat er nog niets, ligt er alleen sneeuw. Wanneer u dit leest, staan ze, en zijn ze bezig het dak te monteren, of misschien is dat al af, wie weet. Komt u kijken? Dan hebben we een hoop te laten zien over hoe het gaat met de verbouwing.

Marika Buitendijk
23-11-2025 ■

Sint-Maartenloop *eindelijk weer eens droog*

Wat een geluk: voor het eerst in jaren was het tijdens het Sint-Maarten lopen eindelijk droog! De kinderen stonden te popelen om met hun mooie lampionnen op pad te gaan.

We verzamelden bij de Katakombe, waar we de groepjes hebben ingedeeld. Omdat Lise vandaag jarig was, hebben we met z'n allen nog voor haar gezongen.

Daarna trokken we het dorp - en zelfs een stukje daarbuiten - in. Overal

klonken de Sint Maarten liedjes en de lampionnen verlichtten de donkere straten. Terug in het café wachtte ons een gezellige afsluiting met wat te drinken en natuurlijk iets lekkers. De buit werd eerlijk verdeeld en de kinderen gingen met een flinke voorraad lekkers naar huis.

Ook hebben we dit jaar een prachtig geldbedrag opgehaald. Omdat we graag meerdere goede doelen willen steunen, delen we het door drieën: een deel gaat naar de activiteitencommissie van school, een deel naar nieuw tuingereedschap, en een deel naar de sponsoring van de fietstocht van de Baarders voor Tour For Life.

Bedankt Baard, en bedankt aan iedereen die heeft meegedaan!
Op naar volgend jaar! ■

BUURTHAP

Beste Baarders, een update en tevens minder leuke boodschap vanuit team Buurtkok. Voor degenen die nog niet op de hoogte zijn het volgende. Een maand geleden is vanuit de stichting besloten dat De buurtkok gaat stoppen met de verkoop van maaltijden zoals we die we maakten voor de verkoop. Het was moeilijk om de stichting goed te kunnen laten draaien als sociale keukens zonder al te commercieel te moeten zijn. Er is veel geprobeerd en ook gesubsidieerd maar uiteindelijk is het niet haalbaar gebleken.

Ik vind het persoonlijk ontzettend jammer, want het werk samen met de vrijwilligers was heel leuk om te doen, ook het samen eten in het dorpshuis was precies waar de Buurtkok voor stond. Mensen bij elkaar brengen om samen te eten.

Helaas is het niet anders, maar ik hoop dat we in de toekomst misschien in een andere vorm zoiets kunnen voortzetten.

Esther ■

NIEUWS VAN DORPSBELANG

Een geweldige *Burendag* *met een* mooie oogst

1. Appel- & Perenplukdag 27 september 2025

Wat een geweldige Burendag hadden we in september! We begonnen gezellig met een stuk versgebakken appelpaai en koffie of thee op het terras bij de Katakombe. De opkomst was fantastisch: jong en oud hielpen mee.

Al snel klonk het vertrouwde geluid van Gabe's trekker met platte wagen en konden we aan de slag.

- Een groep vrijwilligers pakte de groenvoorziening in het dorp aan.
- Anderen gingen op pad met vuilniszakken om zwerfafval op te ruimen.

- En een paar mensen zorgden ervoor dat de keukens en wc's van de Katakombe weer spic en span waren.

Het grootste deel van de vrijwilligers begon bij de appel- en perenbomen aan de Dekemawei. Met gevaar voor eigen leven klommen onze 'professionele rammelaars' in de bomen – en onder de bomen was het bijna net zo spannend, want soms viel er zomaar een appel op je hoofd!

Toen de Dekemawei leeg was,

gingen we verder naar andere plekken in Baard, zoals bij Michiel & Claudia, Nico & Anke en Maarten & Liesbeth.

Tussendoor was er tijd voor een kop koffie, en daarna weer door.

Aan het einde van de dag stond de platte kar van Dorothea en Gabe vol met kisten, zakken en emmers appels en peren. En wat een opbrengst: ongeveer 300 kilo!

Uiteindelijk hebben we samen 119 dozen van 3 liter sap geproduceerd.

VERVOLG DORPSBELANG

Dit initiatief levert een echte win-win-win op:

1. Gezelligheid en saamhorigheid
2. De appels en peren worden gebruikt in plaats van weg te rotten
3. De opbrengst van de verkoop gaat naar ons dorp

We sloten de dag af bij Café de Kater met een burenbörrel en voor sommigen een lekkere maaltijd. Proost op onze eigen appel-perensap – wat een mooie oogst en wat een warme dag samen!

Dank aan alle burens die hebben meegeholpen, en aan Gabe & Dorothea voor het logistieke deel. Op zulke dagen voel je hoe waardevol het is om samen dorp te zijn. Tot volgend jaar!

2. Enquête Dorpsvisie

Binnenkort ontvangen jullie een enquête van Dorpsbelang Baard. We willen graag jullie mening over de toekomst van ons dorp horen. Denk aan thema's zoals leefbaarheid, school, wonen, enzovoort. De resultaten combineren we met de eerdere Dorpsvisie-bijeenkomsten. Jouw antwoorden helpen ons om de Dorpsvisie 2025–2035 op te stellen en Baard leefbaar te houden. De enquête wordt zowel digitaal als op papier aangeboden. Heb je hulp nodig? Laat het weten via secre.dorpsbelangbaard@gmail.com.

Alvast bedankt voor je tijd en deelname! ■

SINTERKLAAS

Sinterklaas bezoekt Baard

De Sint en zijn Pieten hebben de kou weer getrotseerd. In de koets arriveerde Sinterklaas feestelijk in Baard, waar hij samen met zijn Pieten een bezoek bracht aan café De Kater. Het was prachtig om te zien hoeveel kinderen er aanwezig waren — daar wordt de Sint altijd blij van! In het grote boek stond weer van alles te lezen, en Piet moest zelfs even op zoek naar de cadeautjes om te controleren of ze allemaal waren meegekomen. Gelukkig werden ze snel gevonden, zodat ieder kind een mooi presentje kreeg. Ook aan de ouders was gedacht: er was voor iedereen iets lekkers te drinken en er waren heerlijke pepernoten meegenomen. Na het liedje Dag Sinterklaasje trokken de Sint en zijn Pieten weer verder. We kijken voldaan terug op deze gezellige middag en zien er nu al naar uit om Sinterklaas en zijn Pieten volgend jaar opnieuw te verwelkomen. ■

MEER SINT-FOTO'S OP PAG. 34

Op 'e Skille

Nijs 13

Team E sil fytse foar ûndersyk nei kanker yn neitins fan Elisa

BAARD – Elisa de Roo wie in frolike meid, spontaan en fol libbenslust. Se soarge dat wat se woe ek echt slagge. Se hie krekt har kar makke foar in ferfolchoplieding yn de soarch, joech training oan de famkes by it fuotbal en hie in prachtige Spulwike hân. It libben lake har ta! Begjin augustus krige se akute leukemy. Se hat seis wiken fochten mei alles wat se wie. Nei hoopfolle berjochten wie se der twa dagen letter net mear. Har freonen sette it ferlies om yn krêft en sille fierder stride. "Wy sille it swier krije, mar nea sa swier as dat sy it hân hat."

Elisa stoar yn it sikehûs yn Grins op 13 septimber, noch mar 19 jier âld. Sûnt twa en in heal jier hie se in relaasje mei Wiebe Siemen, se stie folop yn it libben, hie krekt it diploma foar helpende yn 'e soarch, wist einlik wat se woe. Se soe begjinne mei de oplieding ta ferpleechkundige.

Se waard wat serieuzer, woe wol it hûs út, mar einliks hie se it thús noch folsten te moai. Fuotbal wie har passy, tegearre mei har sus Anna siet se yn itselde team by VVO Easterlittens. De jongste pupillen joech se training. Cambuur wie har klup.

Se wie altyd wol in lieder, seit bêste freondinne Aaltsje.

No moatte se fierder sûnder Elisa.

Motivaasje om te fytsen

Ien fan 'e freonen, Tjitte, wie alris troch in dosint fan Firda frege oft de Tour for Life net wat foar him wie. In fytstocht fan 1300 kilometer yn acht dagen om jild op te heljen foar ûndersyk nei kanker. Hy hat it yn him omgean litten, mar it wie noch net it momint. De lêste Tour for Life begûn op 24 augustus en doe wie de motivaasje der wol, mar it wie te koart dei. Syn broer Geert

Team E 3 Day

Koart nei it petear mei dizze fiif jonge minsken wurdt bekend dat der noch in team fytse sil foar Elisa. Team E 3 Day sil Team E de lêste trije dagen begeliede fan Frankryk nei Maastricht.

Team E 3 Day bestiet út heit Nico en sus Mirthe de Roo, nicht Ilse Roorda en goeie freon Jurjen Miedema. Ek foar harren is it mooglik om jild te donearen oer de webside fan Tour for Life.

wie daliks entûsjast en doe't Wiebe Siemen, Anna en Aaltsje dat hearden, wie it dúdlik. As Team E sille sy foar Elisa fytse.

"It is ferskriklik wat har oerkaam is," seit Wiebe Siemen. "Dit kin

Team E: Geert, Anna, Tjitte, Aaltsje en Wiebe Siemen sille fytse foar Elisa.

spitichgenôch elk oerkomme. We witte net wêr't it weikomt. Dit kinne we foar har dwaan, foar ûndersyk." Foar Elisa is it te let, mar se hat it noch meikrigen dat Team E har opjûn hat foar de folgjende Tour for Life, fan Noard-Itaalje nei Maastricht fytse yn acht dagen. "Dat is wat we noch dwaan kinne," seit Aaltsje.

It libben fan dy fiif jonge minsken – en ûntelbere minsken om harren hinne – stiet op 'e kop. Nea wer sille sy sa ûnbesoarge libje kinne. Nea sille sy Elisa ferjitte kinne, har fleur en positiviteit – ek doe't se sa siik wie. "We hawwe ús ynskreaun

en hawwe it tsjin Elisa sein," seit Geert. "Fjouwer dagen letter wie se der net mear..." No sille sy sels in striid oangean op de fyts, tsjin kanker. In drege striid.

Help fan alle kanten

Maklik wurdt it seker net, dêr binne se fan oertsjûge. It sil in swiere en emosjonele tocht wurde. Fytsen is foar alle fiif noch net de grutste hobby. De sport foar Aaltsje is reedridde, Wiebe Siemen, Geert en Tjitte sitte op fuotbalje en keatse, Anna fuotballet. Fytse dogge se alle fiif sa no en dan. De Alvestêdetocht is fierwei de grutste prestaasje.

No't de wrâld wit wat se wolle, streamt it jild binnen foar fierder ûndersyk. It motivearret noch mear, mar ek de tips en stipe dy't se krije fan minsken en bedriuwen docht goed. Team E siket noch in shirtsponsor foar rôze shirts – de leafingskleur fan Elisa. De jongelju dogge it fierder op eigen krêft. "Wy meie net klaaie, Elisa hie it noch swierder."

Dy motivaasje is der by allegear.

Je moatte fierder. It libben wurdt nea wer itselde, mar se steane der net allinnich foar. Elisa bliuwt altyd yn it hert.

Bêste Baarders,

It ferlies fan Elisa falt ús ferskriklik swier. Der is in protte omtinken en dat docht ús goed mar it is foar ús allegearre noch net te befetsjen. It fertriet is grut!

Miskien ha jim yn Op 'e Skille al lêzen dat Team E fytse sil foar Elisa. En dat er ek in team E 3 day is. Fytse tsjin Kanker en jild ophelje foar ûndersyk... it is hurd nedich.

Team E kinne jim folgje op facebook en Instagram. Op de webside fan Tour for life kinne jim beide teams stypje mar ek sjen hoe de fytstocht der útsjocht.

Yn de Baarder Kat nimme we jimme mei yn de taridings fan beide teams. Sa is team E filmt troch de organisaasje fan Tour for life. Sy brûke dit materiaal foar hun webside en ek it Erasmus MC sil dit brûke.

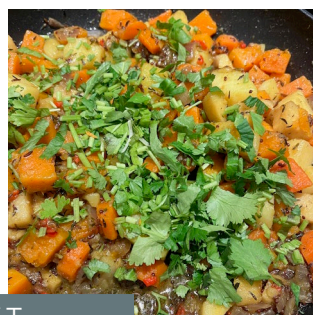
Ein desimber sil team E oaljebollen bakke yn café De Kater en sa stean der mear aksjes op touw. Ek ha ferskeidene sponsors har oanmeld foar bygelyks de fytsen en de shirts fan team E. It is geweldich om te sjen dat der al safolle jild ophelle is en dat minsken har ferbinne wolle oan Team E. We binne grutsk op beide teams!

Anke, Nico, Anna, Mirthe, Wiebe Siemen ■

Tour for Life – Team E

Tour for Life start op 30 augustus '26 in Bardonecchia yn Itaalje en giet oer de Frânske Alpen en de Belgyske Ardenen nei Maastricht. 1.300 kilometer en 20.000 hichtemeters foar Erasmus MC Foundation foar ûndersyk nei kanker. Stipje fan Wiebe Siemen, Anna, Aaltsje, Geert en Tjitte kin oer de QR-koade. "En as we een ton binnenhelje," sizze se entûsjast, "fytse we fan Maastricht ek nei hûs – mar dan wol wat stadiger oan."

HEEL BAARD BAKT

Herfstige pastei met wortelgroenten

Deze keer geen zoetigheid, maar een warme pittige herfstpastei om de donkere dagen mee door te komen. Dit recept doet me denken aan India waar je Masala Dosa kunt eten, dat is dan een soort dubbel geklapt naanbrood met daarin een vulling die moeilijk te omschrijven valt, maar als je

dit gegeten hebt weet je wat ik bedoel, dus proberen zou ik zeggen! Niet alleen heerlijk om jezelf mee te verwarmen, maar ook een iets bewerkelijker recept om mee aan de slag te gaan. Zeer geschikt voor in het weekend met erbij een lekkere salade en eventueel een soepje vooraf. Laat je niet afschrikken

door de ingrediëntenlijst, zodra je aan de slag gaat valt het reuze mee. Dus laat ik beginnen..

- 250 gr bloem
- 190 gr roomboter
- 60 gr zure room of griekse yoghurt
- Beetje olie
- 1 theel. Kerriepoeder
- 2 theel. Karwijzaad
- 2 theel. Mosterdzaad
- 0,5 theel. Gemalen kardemom
- 1 ui gesneden
- 0,5 rode chillipeper fijngesneden
- 1 eetl tijm
- 2 tenen knoflook
- 1 aardappel (gepoft of gekookt)
- Winterwortel in blokjes
- Pastinaak in blokjes
- 250 ml groentebouillon
- 0,5 flespompoe in kleine blokjes
- 100 gr goudse geraspte kaas (of een die je hebt liggen)
- Eventueel koriander
- Ei om in te smeren
- Zout-peper

Begin met het deegje. Meng de bloem met boter, zure room, snuf zout tot een samenhangend deeg dit kan in een foodprocessor maar ook met de hand. Kneed het even tot alles samen een mooi deeg vormt en laat het even rusten in de koelkast.

Verwarm 3 eetl olie in een sauteer- of hapjes pan en voeg de kerrie, karwij, mosterd en kardemom toe, bak dit even

zodat de keuken heerlijk gaat ruiken en voeg vervolgens de ui, chillipeper en knoflook toe. Als de ui beetje zacht is kan de wortel, pastinaak, tijm en tot slot de bouillon erbij, draai het vuur nu half hoog, zet de deksel op de pan en laat alles nu even koken.

Na 5 min kunnen er ook de pompoe- en aardappelblokjes bij. Nu is de kunst om het geheel met deksel te laten pruttelen tot de groentes beetgaar zijn en het vocht van de bouillon bijna helemaal is opgenomen. Mocht dit nog niet het geval zijn, dan geduld en voeg eventueel wat bouillon toe. Zet de pan uit, roer de koriander erdoor.

Verwarm de oven voor op 200 graden. Nu kun je mooie ronde pasteivormpjes gebruiken, maar ik maak het altijd in een grote quichevorm, wel zo handig. Rol het deeg uit tot ongeveer 3 mm dik en maak hem ruim groter dan de vorm. Bekleed een ingevette vorm met het deeg. Voeg de vulling toe en strooi er de geraspte kaas over. In plaats van een keurige pastei vouw ik de randen er lekker rommelig omheen naar binnen zodat iedereen toch een lekkere korst krijgt. Bestrijk de randen met losgeklopt ei en bak de pastei in ongeveer 30 minuten gaar en bruin. Zoals ik al zei met een herfstige salade van witlof is dit een heerlijk verwarmend recept

Smakelijk eten!
Esther ■

Ratatouille d'Amour

Een theaterdiner in Café de Kater...hoe leuk is dat. Na gisteravond kunnen we zeggen: heeeel leuk!

Feestelijk gedekte tafels, een hartelijk welkom door Froukje en ook aan het plaatsnemen van de rond 40 gasten was aandacht besteed.

Met performer Inez Timmer weet je al van tevoren dat je goed zit. Samen met Paul Horjus heeft ze er een fantastische avond van gemaakt. De stemming kwam er gelijk al in toen onze kennis werd getest van belangrijke Franse persoonlijkheden door de eeuwen heen, fantasievol uitgebeeld door floormanagers Ron van Overbeeke, of wel Raoul de Ruisseau, zoals hij door Inez werd voorgesteld.

Na de quiz en de overheerlijke Soupe d'Oignon waren we allemaal helemaal goed opgewarmd en klaar voor een paar vlotte meezingers. Zelfs Vader Jacob kwam nog even voorbij. Inez leidde ons allen met groot gemak en met haar krachtige en warme stem door het muzikale notenbos,

bijgestaan door Paul Horjus of wel Paul Piano.

We werden stil bij haar vertolking van 'Ne me quitte pas', in het Fries 'Leafste bliuw by my'. Wat een prachtige tekst...en zó mooi begeleid door Paul Piano.

Inez vervolgt het verhaal van Enil, de straatmuzikant in Parijs, die op zoek is naar zijn ouders, die helaas tijdens een koorddansact over de Seine in het water zijn beland en zijn afgedreven. Een hilarisch verhaal...

Opnieuw een mooi lied: 'Ik hou van jou', in de Friese vertaling. Het hoofdgerecht is Bœuf Bourguignon, smullen... Inez vertelt verliefd te zijn op Parijs, la ville d'amour. Ze gaat Les Champs Élysées zingen en wij bespelen de kazoo (die onder onze stoel geplakt zit) en zingen uit volle borst het refrein mee. Als we allemaal weer zitten volgt een prachtig chanson van Edith Piaf, ontroerend mooi gezongen.

Paul Piano is verliefd op Brigitte Bordeaux-Merlot. Hij wilde haar ten huwelijk vragen bovenop de Eiffeltoren, maar dat loopt grandioos mis, want Brigitte

zweeft weg in een ballon.

Franse appeltaart met vanille-ijs en slagroom is de afsluiter van een heerlijk diner, maar Inez heeft nog meer voor ons in petto...hoe gaat t verder met Enil, en nog meer chansons o.a. 'La Bohème', in Nederlandse vertaling, en 'Non, je ne regrette rien', waarvan het refrein door de hele zaal in puur Frans wordt meegezongen, geholpen door de teksten van Ron.

Hélas, aan alles komt een eind, zo ook aan deze heerlijke muzikale avond. Inez en Paul zijn multitalenten: zang, muziek, het

verhaal, het laten meedoen van het publiek, de vrolijke acts, kortom een heerlijke ratatouille.

En natuurlijk Chapeau!!! voor de hele crew van Café De Kater die deze ratatouille mogelijk hebben gemaakt:

Marijn, Froukje, Elze,

Klaas, Doutsen, Sybrig, Marike, Sanne en Tijmen, hartelijk dank voor jullie gastvrijheid, heerlijke eten, attente bediening en alles wat jullie voor het slagen van deze avond hebben gedaan.

Anneke Tonnon ■

KUNSTRUIMTE TONGER

Kunst in Baard, wat een *rijkdom*!

Onderweg naar mijn werk begin september viel het mij ineens op – een nieuwe oprit én een nieuw bord. Kunstruimte Tonger bij Tongerwei 4. Dat Truus Huijbregts daar een atelier heeft wisten we. Ook dat Edzer in zijn studio zijn digitale schilderijen maakt, dat was al een paar jaar bekend. Iets was nieuw.

De biljartclub is een handige plek om nieuws te verzamelen, dat weet uw verslaggever al jaren. Ook nu weer was

Edzer helemaal bereid mij te vertellen wat hier de bedoeling was.

Truus was opgehouden met lesgeven en wilde de vrijgekomen tijd besteden aan het maken van kunst. Ook wilden ze samen de ruimte in hun schuur gebruiken om expositieruimte in te richten. Naar ik begrepen heb zijn er nogal wat uurtjes en wat liters latex besteed aan het witten van de wanden om kunstwerken goed tot hun recht te laten komen. Het idee, zei Edzer, was om kunstenaars

waar ze een klik mee voelden, ruimte te bieden om hun werk te laten zien. Twee kunstenaars per expositie, en het maakt niet uit wat het medium is, als het maar aanspreekt.

De grote opening stond gepland op 20 september. Ik beloof dat ik langskom, zei ik, want hij vond het spannend – zouden er wel mensen op af komen. Dat viel dus reusachtig mee – veel mensen van buiten Baard, kunstliefhebbers en enthousiasten, bekenden en onbekenden kwamen langs. Voor de Baarders die op die dag niet konden komen werd een reprise georganiseerd aan het eind van de expositie-periode. Ook hier was de opkomst ruim.

De eerste expositie was een succes. Ze hebben hun kunstruimte op de kaart gezet. De tweede hebben wij inmiddels ook bezocht.

Waar Truus bij de opening exposeerde, is Edzer nu aan de beurt, met nieuw werk en stukken uit het begin van zijn kunstenaarschap. Intrigerend lijnenspel met onverwachte doorkijkjes maakt hij, alsof je de oneindigheid in tuurt. Zijn mede-exposant is Wianda Keizer. Ga echt kijken, ze maakt prachtige sculptuurtjes vol humor en van

verbazingwekkend alledaags materiaal. Ik verklap verder niets.

Edzer en Truus hebben er zichtbaar plezier in. Ontvangen hun gasten met verhalen en toelichting zonder nadrukkelijk aanwezig te willen zijn.

En een klein raadseltje: dat logo, wat betekent dat? Ik vond het, als niet-Fries, toch leuk om te ontrafelen.

KUNSTRUIMTE
TONGER

Voor meer informatie:
www.kunstruimtetonger.nl

Marike Buitendijk
24-11-2025 ■

FAN DE FOAR SIDE

Ferhaal by it
kampfjoer

W y as toa-
nielfe-
riening betoch-
ten dat it wol
leuk wêze soe
om yn de hjerst-
fakânsje wat
út te finen foar
jong en âld. Baukje woe har stâl
en hiem wol beskikber stelle en
Ida fûn it leuk dat der in kampfjoer
wêze soe, dêr't de bern dan hun
marshmallows boppe ferwaarmje
koene.

Der wie noch Baarder appelsap en
Atze woe wol wat fan syn hearlike
pizza's yn syn houtoven bakke
foar in hapke tusken troch foar alle

belangstellenden.

Der wie moai wat belangstelling,
de stâl rûn fol, de bêrn ha de
hynders aaid dy't yn de boksen
stiene, en ek de kninen hiene in
soad bekijks.

Joop Dillema en Louw Zijlstra
hawwe twa prachtige ferhalen
ferteld yn de sfearfolle hynderstâl
fan Atze en Baukje. Wy hiene al

fjouwer keatsbanken delsetten, mar der
wie safolle belangstelling dat der ek noch
in oantal stean moasten. Mar dat wie gjin
inkeld probleem.

Joop hat ferteld oer syn passie: bôgesjit-
ten. Hy hat ferskeidene bôgen sjen litten,
dêr't hy dan ek mei nei wedstriiden giet.
Yn Nederlân, maar ek wol yn Ingelân en
België. Der wurdt sketten op de bekin-
de sjitskiven, mar ek wol op allerhande
keunststof bisten. Dy hie Joop ek mei-
naam, sommige wiene al aardich tata-
kele troch de pylken dy't der op sketten
binne. Joop is elke wike oan it oefenjen,
simmers yn Burdaard en winterdeis yn in
hal yn Ljouwert. Hy hat syn eigen pyl-
ken mei de fryske flagge der op. It is in
moaie sport, dêr't ek noch wol de nêdige
krêft by komt te sjen. Joop soe graach
wolle dat der wat mear nije, jonge leden
bykomme, sadat se mei in groep oefenje
kinne en nei de wedstriden ta.

Dêrnei kaam Louw mei syn ferhaal út syn
tiid as marinier op Haïti, wêr't it grutte
earmoede wie. Foar de lytskes wie dat
wol wat yngewikkeld, mar se bleaune
moai stil. It wie ek in moai ferhaal. Louw
fertelde oer in heit mei in siik famke. Har
skonk wie bot oantaast, en as der neat
oan dien waard soe de skonk amputearre
wurde moatte. Mar de heit hie gjin 250,-
gûne om in operaasje en behandeling te
beteljen. Dat begrutte de mannen. Mei
de hiele groep militairen ha se jild lapt
om in dokter yn it sikenhûs betelje te

kinnen. Dat is allegearre goed slagge en
dêrtroch hat sy har skonk behâlde kinnen.
Ferfolgens ha se ek noch mei syn allen
jild ynsammele om it famke in takomst
te jaan. Sy koe nei skoalle en is no lerares
oan in skoalle.

Sa hawwe se as groep militairen it ferskil
makke en ek bûten de fredesmissie om
noch wat foar de befolking betsjutte
kinnen. Mei dizze gedachte ha we de jûn
ôfslúten.

Der wie noch in hapke pizza en dernei
koe elts syn gong wer gean. Nei hûs ta of
noch in drankje yn de Kater. ■

Dingen fan eartiids...

It wie yn it neijier fan 1975 dat men geregeldwei jûns Baarders nei it kafe rinnen seach. Nee, net om in slokje as in gleske bier, nee der moast repetearre wurde.

Wat wie it gefal:

De toanielferiening "In goed bigjin" hie yn desimber fan dat jier 50 jier bestien en dat moast fansels fiert wurde.

De revue "Fyftich jier de plankenflier" skreaun troch Anne v.d.Mark út Koatstertille soe opfierd wurde.

De kaam in adfertinsje yn de Ljouwerter krante dat âld leden, leden en doarpsgenoaten har foar 22 novimber opjaan koene by Oeds Nicolai.

De útfiering soe plak fine op sneon 20 desimber, mar doe 't de opjeften binnen wiene, koe it net op ien jûn. Sa waard besluten om op sneon 20 desimber in jûn te hâlden foar "de âld Baarders om útiens wei" en de twadde jûn op snein 21 desimber foar Baarders en sa stie de yn berjocht te lêzen: "wy bigjinne beide jûnen om heal-

wei achten en litte wy der meiinoar in gesellige jûn fan meitsje". En dat is bard, twa jûnen de boppeseal mear as fol en al mei al tige slagge.

De revue bestie fansels út toaniel, mar ek foardrachten en sjongen. en dat troch 25 Baarders, man-frou en jong-âld. Al mei al in prachtige tiid.

De revue sette út ein mei it lied: "Fyftich jier de plankenflier":

*Fyftich lange jierren warber
Jonges, hwêr bliuwt de tiid
Sâwn desimber fyfentweintich
as it om de datum giet
Master Schaafsma, Nicolai
Jouwstra, Piter Wierenga
En op it lêst kaem Ids Kuperus
yn 't bestjûr der noch op ta*

Kearsang:

*Fyftich jier de planken flier
't Is in wûnder, 't is bisûnder
Fyftich jier toanlefortier
Men kin der net mear sûnder
Dêrom mei in fleurich sin
Gean wy no to set
Mei hwat kabaret
Foar ús gouden "Goed Bigjin"*

*Né wy wolle net fortelle
Hwat er barde yn fyftich jier
Mar wy hâlde út en troch dochs
't Doarke efkes op in kier
Jôwe jim' yn koart bistek*

*ek de smaek fan it publyk
En hoe 't gie op rippetysjes
Dat wiisde mâl en bryk*

< Kearsang >

*Dêrom helje wy hjir joun gjin
âlde keallen út de sleat
'n Goed Bigjin myn bêste minsken
Is wol ta hwat oars bysteat
Lit jim' yn ta it bitinken
Mar betink dan hjoed de dei
Wol "In Goed Bigjin" ek fjirder
Dan heart de jongerein derby.*

Fan ien fan de lieten is nei de tiid prebearre it "Baarder folksliet" fan te meitsjen, mar al hoe it ek prebearre is, it is net slagge..., mar it wie sa:

Baerd, Baerd, sa rom en sa frij

*Earne yn de fryske greiden
't Is in stipke op 'e kaert
Fier fan poel en mar en reiden
Leit it wiid forneamde Baerd
Sûnder flats, sûnder fabriken
Sûnder supermarkt en sa
Is men dagen út de liken
as se dêr in doarpsfeest ha.*

Kearsang:

*Baerd, Baerd, sa rom en sa frij
Baerd, Baerd, ik hâld sa fan dy
De minsken, har winsken
Har soarch en har noed*

*Wit elts fan in elts dêr
Mar faeks al to goed
Baerd, Baerd, sa rom en sa frij
O, Baerd wier myn doarpkje
Ik hâld sa fan dy*

*El al is 't gjin greate merke
Wille kin men dêr grif ha
Klaes en Trientsje, Sjoerd en Gerke
Strûze dêr dan ek op ta
't Gânzeboerd komt op 'e proppen
eltsenien docht er oan mei
Né se binne net to stoppen
Op sa 'n Baerder merkedei*

< Kearsang >

*Op it keatslân smout biskûle
By da hage en de wei
Wurdt er keatst troch eltse Bae-
rder
Ja faeks de froulju dogge mei
Slacht de jongerein d 'âld bokken
Mei in pripper fan de kaert
Jôwt it hielendal gjin brokken
Sjoch sa giet soks no yn Baerd*

< Kearsang >

Dingen fan eartiids... no 50 jier ferlien, mar moaie oantinkens.

Winsum, novimber 2025

Gerrit Wierenga ■

DE GREIDEFÛGEL

Onze stem telt!

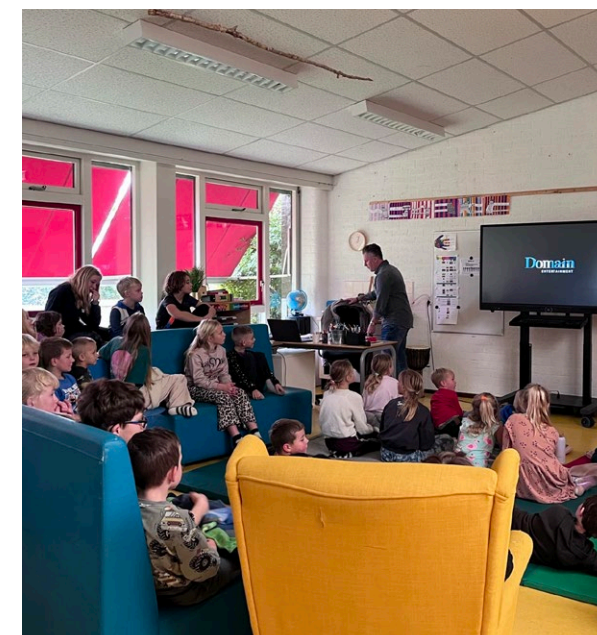
Op de Greidefûgel hebben wij een verkiezingsweek gehad. Op woensdag 31 oktober was het officiële stembureau in onze school te vinden, dus daar moesten we iets mee! We hebben de kinderen op maandagochtend allemaal bij elkaar laten komen, zodat we uit konden leggen wat de opdracht voor die week zou zijn. Terwijl meester dit uitlegde, kwamen de juffen al protesterend met borden binnen. Met teksten als

“Geen fruit, meer friet”, “Meer pauze”, “Rekenen, nee!”.

Alle kinderen mochten gedurende de week een leuke activiteit bedenken voor de vrijdagmiddag. Deze activiteit moest met de hele school uit te voeren zijn. De onderbouw heeft uiteindelijk 2 favoriete activiteiten gekozen, de middenbouw 2 en de bovenbouw ook 2. Nu was het de bedoeling om de hele

school te laten horen wat deze activiteiten dan waren. Tijd om te pitchen! Na het pitchen was het direct tijd om te stemmen. Langs het stembureau, je ID-kaart mee ter controle, een stembiljet ontvangen en invullen maar. Alle kinderen mochten 2 activiteiten aankruisen. Na schooltijd werden de stemmen geteld en was er een winnaar: ‘Met de hele school film kijken!’.

De bovenbouw had deze activiteit bedacht, dus zij kregen donderdag de tijd dit voor te bereiden. Popcorn en limonade regelen, de klas gereed maken en de juiste film kiezen. Dit is de film ‘De Smurfen’ geworden, voor alle leeftijden geschikt. Het was vrijdagmiddag super gezellig en geslaagd! ■

DE GREIDEPYKJES

Herfst bij de Greidepykjes

“Herfst, herfst, wat heb je te koop? Honderd kilo bladeren op een hoop...”
Dat liedje kennen we allemaal wel! En inmiddels kennen ook de Greidepykjes dit liedje. Voor de vakantie kregen we elke dinsdag muzikaal bezoek van juf Sepkje. Elke keer kwam ze langs met een mand vol liedjes en instrumenten. We hebben al heel veel leuke liedjes geleerd: in het Fries én in het Nederlands, met gitaar en met stokjes. Ook zongen we over de herfst en speelden we spelletjes met kastanjes en blaadjes. Muziek met juf Sepkje was elke keer weer een feestje!

Na de herfstvakantie gaan we vrolijk verder met spelen, zingen en ontdekken — met kastanjes, blaadjes en de dieren uit het herfstbos. We waren al helemaal in herfst sfeer, maar nu nog meer dankzij onze nieuwe buitenoveralls! Voor alle kinderen van de onderbouw én de Greidepykjes mochten we nieuwe overalls aanschaffen. Zo kunnen we de hele herfst en winter lekker buiten spelen, zonder dat we koud of nat worden. Hoe fijn is dat?! Laat het buiten maar regenen en waaien... dat vinden wij helemaal niet erg!

Voor de vakantie hebben we Dex uitgezwaaid. Hij is 4 jaar geworden en mag nu naar groep 1. Voor de vakantie heeft Dex al een paar keer meegedraaid in groep 1, dus dat komt helemaal goed. Dex, heel veel plezier in groep 1. We vonden het gezellig dat je bij ons was.

Wil je zien of horen wat we allemaal doen bij de pykjes, kom gerust eens bij ons aanwaaien. Dat mag gerust. Je bent van harte welkom!

Groetjes juf Jeltsje en de Greidepykjes ■

NOG EEN PAAR SINT-FOTO'S

Colofon

Editie:

jaargang 27, nummer 4, december 2025
oplage 110 exemplaren.

Kopijadres & secretariaat:

Faldenserwei 21, 8834 XH Baard telefoon: 06-23429485
E-mail: debaarderkat@gmail.com
NL06RABO 0371051525 van de Rabobank Leeuwarden
Noord West Friesland.

Redactie:

Anke Roorda, Betty de Jong, Esther de Croon,
Tina Tiedema, Anneke Tonnon en Marike Buitendijk

Vormgeving:

Edzer Dillema

Informatie:

De Baarder Kat verschijnt vier maal per jaar (te weten rond 1 maart, 1 juni, 15 september en 1 december) met de agenda, het nieuws en de activiteiten en / of bijeenkomsten van de stichtingen, verenigingen, commissies en clubs van Baard voor de eerstkomende drie maanden, aangevuld met ingezonden stukken, oproepen en redactionele artikelen, verzameld in een onafhankelijke krant. Kopij hiervoor dient het liefst vier weken voor de verschijningsdatum te worden ingeleverd bij voorkeur per e-mail.

De Baarder Kat wordt GRATIS verspreid onder alle inwoners van Baard en bezorgd bij actieve buiten-Baarders. Overige belangstellenden kunnen zich abonneren voor € 6,- per jaar, incl. verzendkosten. De Baarder Kat is ook digitaal te lezen. U gaat daarvoor naar de website: baard.info.

De redactie is niet aansprakelijk voor fouten in de tekst of de aangeleverde kopij en zij behoudt zich het recht voor deze te redigeren en zonodig in te korten.

Baardata

Vrij. 05 dec.		Sinterklaasviering	de Greidefûgel	
Zat. 06 en zon. 07 dec.	11.00 – 17.00 u	Expositie van Wianda Keizer en Edzer Dillema	Kunstruimte Tonger	Tongerwei 4
Zon. 07 dec.	09.30 u.	Dienst door Ds. Y. Slik	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Zat. 13 dec.	Weekend	De oudpapiercontainer staat er weer	Ver. Van Dorpsbelang	Parkeerplaats over de brug
Zat. 13 dec.	14.30 u. 20.00 u	KinderBingo Volwassenen Bingo	Activiteitencommissie	Dorpshuis Baard
Don. 18 dec.	19.30 u.	Kerststukje maken	Activiteitencommissie	Dorpshuis Baard
Vrij. 19 dec.	20.00 u.	Maatklaverjassen	Klaverjasclub “Krekt op tiid”	Café de Kater
Woe. 24 dec.	22.00 u	Kerstnachtdienst door ds. C.Bark-Bakker	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Vrij. 16 jan.	20.00 u.	Klaverjassen	Klaverjasclub “Krekt op tiid”	Café de Kater
Zon. 18 jan.	09.30 u.	Dienst door ds. S.Leene	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Zat. 31 jan.	15.00 u.	Opening nieuwe expositie	Kunstruimte Tonger	Tongerwei 4
Vrij. 13 febr.	20.00 u.	Maatklaverjassen	Klaverjasclub “Krekt op tiid”	Café de Kater
Zon. 15 febr.	Op tijd	Inleveren kopij	Redactie deBaarderKat	Kopij bij Anke Roorda of debaarderkat@gmail.com
Vrij. 13 mrt.	20.00 u.	Klaverjassen	Klaverjasclub “Krekt op tiid”	Café de Kater
Zon. 29 mrt.	09.30 u.	Dienst door ds.J.Hilverda	Kerkenraad v.d. Streekgem.	Herv. Kerk Baard
Vrij. 10 april	20.00 u.	Maatklaverjassen	Klaverjasclub “Krekt op tiid”	Café de Kater